

Observatie-Instrument Rijke Interactie in de ONderbouw

Kleuter-
onderwijs

Handleiding

Doel

Met **ORION** brengt een zorgleerkracht of leerondersteuner de interactie van een kleuter in de klas in kaart. De aandacht gaat uit naar kinderen die minder taalvaardig of minder spraakzaam zijn. Door gericht te observeren wordt er gezocht naar mogelijkheden om deze kinderen meer spreekkansen te bieden. Deelname aan interacties in de klas is namelijk een essentiële stap in het taalverwervingsproces.

Werkwijze

Je spreekt met de klasleerkracht een voormiddag of namiddag af waarop je een kleuter (= het focuskind) komt observeren. Op voorhand overloop je het dagschema of de planning samen met de klasleerkracht. Op basis van dat gesprek, bepaal je welke momenten je zal observeren. Zorg voor voldoende variatie in de observatiesessies (bv. in de kring, in de speelwerkplekken, tijdens het onthaal, tijdens routinemomenten, ...).

Met **ORION A** observeer je vijf keer gedurende twee minuten de interactie tussen de leerkracht en het focuskind. Met **ORION B** observeer je vijf keer gedurende twee minuten de interactie tussen het focuskind en de andere kinderen in de klas.

Na het observeren

Plan een gesprek met de klasleerkracht om te bespreken op welke momenten het kind kon deelnemen aan de interactie in de klas en op welke momenten dat niet het geval was. Op basis van deze analyse en het gesprek zoeken jullie samen naar interventies om de kleuter meer spreekkansen te bieden. De reflectievragen kunnen hierbij een leidraad zijn.

Denk hierbij aan:

- » Voldoende wachttijd geven als een kleuter meer tijd nodig heeft om een antwoord te formuleren.
- » Het modelleren en uitbreiden van een antwoord dat een kind geeft.
- » Meegaan in de interesses van het kind.
- » Voldoende visuele ondersteuning bieden.
- » Een uitnodigende en veilige omgeving creëren zonder te veel spreekdruk, maar met voldoende aanleiding voor boeiende interacties.
- » Een inspirerend, rijk en gevarieerd taalaanbod bieden dat kinderen aanmoedigt om actief mee te doen.

Meer informatie
en tips voor de
klaspraktijk:

Contact

sara.verbrugge@odisee.be

Inspiratiebron

Atkins-Burnett, Sprachman, Lopez, Caspe, Fallin (2011)

Odisee
DE CO-HOGESCHOOL